

Jaarverslag steen- en kerkuilenwerkgroep Hei-Heg-Hoogeind 2021 Heeze-Leende

Jaarverslag 2021

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Inhoudsopgave

Inleiding jaarverslag.....	3
Verslag controle steenuilenkasten 15 mei 2021	4
Broedresultaten van de steenuil in ons werkgebied 2021	6
Overzicht broedgevallen steenuilen vanaf 2005	8
Bezetting steenuilenkasten vanaf begin registratie (2007)	10
Broedcontrole kerkuil 29 mei	11
Broedresultaten kerkuil in ons werkgebied 2021	12
Verslag najaar-schoonmaak 23 oktober	14
Fotocollage gastgevers.....	16
Werkgroepleden	17
17	
Algemene rubriek.....	18
Vrije broedgevallen	18
Monitoring.....	18
Slachtoffers.....	18
Mislukte broedgevallen.....	19
Uiltjes in kachel	20
Koude periode in de maand februari	21
Camera's in uilenkasten	22
Kerkuil gemeentewerf Heeze-Leende.....	22
Ringen en terugmeldingen.....	23
Overzicht terugmeldingen van levende en dode uilen 2021	24
Communicatie en PR.....	25
Tot Slot	26
Colofon	26

De uilenwerkgroep is een onderdeel van de agrarische natuurvereniging Hei-Heg en Hoogeind uit Heeze-Leende en stelt zich ten doel het beschermen van de steen- en kerkuil. De uilenwerkgroep wordt gefaciliteerd vanuit het coördinatiepunt Landschapsbeheer van het Brabants Landschap.

Inleiding jaarverslag

In het eerste gedeelte van februari werden we geconfronteerd met een strenge vorstperiode en een dikke sneeuwlaag. Dit heeft zijn sporen achtergelaten. Met name de kerkuil heeft hier veel last van gehad. Er werden landelijk veel sterfgevallen gemeld. Ook in ons werkgebied zijn rond deze periode 3 sterfgevallen gemeld. Dit heeft geresulteerd in een matig tot slecht kerkuilenjaar. Zie ook tabel broedresultaten kerkuil. Dit geldt niet voor de steenuil. Deze is minder afhankelijk van muizen. Opnieuw werd in ons werkgebied een record aantal broedgevallen van deze laatste soort geconstateerd. Zie verder in dit verslag. Hier staat helaas tegenover dat het aantal

mislukte broedgevallen van de steenuil ongekend hoog was. Een gedeelte van deze mislukte gevallen kon verklaard worden door predatie door steenmarters. Ondanks deze tegenvaller zijn er voldoende jonge uilen uitgevlogen. Elk jaar worden we verrast door nieuwe broedsels op nieuwe locaties. Dit jaar troffen we voor het eerst een broedsel van een kerkuil aan bij onze voormalige voorzitter van onze plattelandsvereniging Janus van Hooff. Voor het eerst hebben we ook een aantal controles van torenvalk kasten gecombineerd met de controles van de uilenkasten. Dit naar aanleiding van een nieuw project voor het opkrikken van de torenvalk populatie in ons gebied.

Verslag controle steenuilenkasten 15 mei 2021

De controles van de steenuilkasten werden door 12 leden van de uilenwerkgroep uitgevoerd in 5 groepjes van 2 of 3 personen. In totaal werden op deze ochtend 67 kasten gecontroleerd waaronder 6 kerkuilkasten. Dit leverde de volgende resultaten op.

Er werden 31 broedgevallen van steenuilen vastgesteld waaronder een vrij broedgeval in een holte van een notenboom bij Johan en Petri van der Palen op Sterksel (vorig jaar ook al). Met de twee broedgevallen in Soeren-donk, een broedgeval bij Peter van Rijsingen, Mark Duisters en Adrie Staals (laatste 2 door middel van ingebouwde camera geconstateerd) hebben we nu 36 broedgevallen. Dat zijn er weer 4 meer dan vorig jaar!!

Het viel op dat er veel spreiding in de leeftijden van de uiltjes zit. Sommige zijn al ruim 14 dagen oud terwijl andere gevallen nog op eieren zitten.

In een 5-tal kasten werden ook nog andere "bewoners" aangetroffen (holenduiven, mezen en spreeuwen).

Deze 36 broedgevallen leverden tot dit moment 68 eieren en 72 kuikens op. Wel moet aangetekend worden dat 3 mogelijk 4 broedgevallen van deze 36 reeds zijn mislukt.

Geval 1: boomgaard Frans Rutten 3 aangevreten eitjes waarschijnlijk gepredeerd door marterachtige. Zeer jammer omdat dit na jaren het 1^e broedgeval was.

Geval 2: 3 koude eieren bij van Kruisdijk op Sterksel.

Geval 3: alleen eierschalen met 2 volwassen uiltjes bij Pieter van Meijel.

Nu maar hopen dat van de rest er weer vele uiltjes uitvliegen.

Een positieve bijkomstigheid is dat er maar liefst 15 ringen (terugmeldingen) bij de ouders uilen zijn afgelezen.

Op het verlies van de GSM van Jan van de Laar na is deze ochtend weer goed verlopen. Jan vond zijn telefoon 's-middags toch terug maar wel platgereden door een "zeikton" van 10 ton. Er kwam nog wel wat gepruttel uit maar Jan zal toch moeten investeren. Volgens eigen zeggen kwam dat toch niet geheel verkeerd uit. Hij was toe aan een nieuwe.

Ik hoop dat eenieder weer heeft kunnen genieten. Rest mij nog jullie allen te bedanken voor jullie inzet en foto's. In het bijzonder ook nog een woord van dank aan Jo en Peter voor de gastvrijheid, koffie en koeken.

Jaarverslag 2021

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Wim Cardinaal en Geert Thoonen, leden van de werkgroep voeren de controle uit.

Jaarverslag 2021

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Broedresultaten van de steenuil in ons werkgebied 2021

Kastnr.	Gastgever	Aantal eieren	Aantal jongen	Aantal uitgevlogen jongen	Eerste eilegdatum	Opmerkingen
71-1	Rijsingen van	4	0	0		mislukt
71-2	Meijl v P	?	0	0		mislukt
71-3	Maas P	4	0	0		mislukt
71-4	Louw de P	3	0	0		mislukt
71-5	Staals A	5	5	5	10-apr	
71-8	Lammers	5	5	5	30-mrt	
71-11	Scheepers a Heeze	6	6	6	28-mrt	
71-12*	Staals G	3	3	3	21-mrt	
71-15	Rutten F	3	0	0		mislukt
71-21	Bree v T	4	4	4	3-apr	
71-25	Maas Dian	5	4	4	6-apr	1 dood
71-36	Bakermans P	5	5	5	28-mrt	
71-37	Bree-Dommels v L	6	6	6	2-apr	
71-39*	Slegers G	3	0	0		mislukt
71-41	Vermeer	5	0	0		mislukt
71-51	Ceelen C	3	2	0	15-4?	mislukt
71-56	Noordman G Klooster	3	3	3	12-apr	
71-59	Scheepers F Sterksel	5	0	0		mislukt
71-64	Ansem v J	5	4	4	15-apr	
71-67	Rijers D	4	4	4	2-apr	
71-68	Loo vd M	5	3	3	8-apr	
71-70	Haan de H	4	4	4	10-apr	
71-71	Middelaer vd L	4	4	4	4-apr	
71-72	Jansen J	4	2	2	15-apr	
71-73	Noordman G Past th.	4	4	4	9-apr	
71-76	Asten V	4	4	4	2-apr	
71-78	Bax N	5	5	0	27-apr	mislukt
71-80	Havik Mieke	5	5	5	28-mrt	
71-86	Dijstelbloem E	5	3	3	20-apr	1 dood
71-87	Stam B	5	5	5	17-apr	1 dood
71-88	Olivier	5	4	4	15-apr	
vb	Palen vd J	2	2	2		
	Bierings de Graaf					activiteit
71-60	Kruisdijk v	3	0	0		mislukt
71-75	Duisters M	4	4	4	12-apr	

Jaarverslag 2021

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Bax/Dijk					activiteit
	Cardinaal W	4	2	0	15-apr
vb	Fam v Veldhoven	?	?	1	vb
	Paardenboer Heeze	?	?	?	kastbroedgeval
	Fam de Beer				activiteit

**inclusief broedgevallen Soerendonk.*

? = Dit betreft wel broedgevallen maar hier zijn de aantallen niet bekend.

Momenteel hangen er 63 steenuilkasten.

Toelichting tabel:

In 2021 werden 37 broedgevallen vastgesteld waaronder zeker twee vrije broedparen. Er werd op 3 andere locaties activiteit vastgesteld dat wil zeggen: hier werden een of twee uiltjes waargenomen maar geen broedgevallen vastgesteld. Bij een paardenboer vooraan op Heezerenbosch in Heeze kon achteraf aan de hand van informatie van de bewoners de conclusie getrokken worden dat ook hier een uilenpaar heeft gebroed. Bij een bezoek aan de bewoners kregen we te horen dat in een zelf gehangen kast afgelopen twee jaar een steenuil heeft gebroed. Ook bij van Velthoven kunnen we achteraf vaststellen dat hier sprake is geweest van een vrij broedpaar. Er waren aanwijzingen dat op het erf meerdere uiltjes rondvlogen waarvan een achteraf dood werd teruggevonden. We zien ook dat er maar liefst 12 broedsels zijn mislukt waarvan 9 in de ei fase en 3 in de jongen fase. Op grond van gevonden sporen bij deze kasten (aangevreten openingen, dode ouder steenuilen en verdwenen jonge uiltjes) bestaat het vermoeden dat zeker een 6-tal broedsels zijn mislukt door marterachtigen. Wat de overige oorzaken van mislukken zijn is niet duidelijk maar bij een aantal van deze gevallen sluiten we het bezoek van een steenmarter ook niet uit.

Gemiddelden 2021	
Gemiddeld aantal eieren per broedsel	4,24
Gemiddeld aantal jongen per broedsel	3
Gemiddeld aantal uitgevlogen jongen	2,7

Nestsucces: Percentage nesten waar tenminste 1 jong uitvliegt. Van de 37 nesten zijn er 25 succesvol, d.w.z. in deze 25 nesten is minimaal 1 uiltje uitgevlogen. Dit is een nestsucces van 68 %.

Broedsucces: Is het gemiddelde aantal uitgevlogen steenuiltjes per broedsel. Uit de 34 broedsels zijn 93 uiltjes uitgevlogen. Dit is een broedsucces van 2,7. Hoe zich dit verhoudt tot andere jaren is terug te vinden in tabel "overzicht nestsucces en broedsucces van afgelopen jaren" (3 broedsels zijn hierin niet meegenomen omdat niet duidelijk is

Jaarverslag 2021

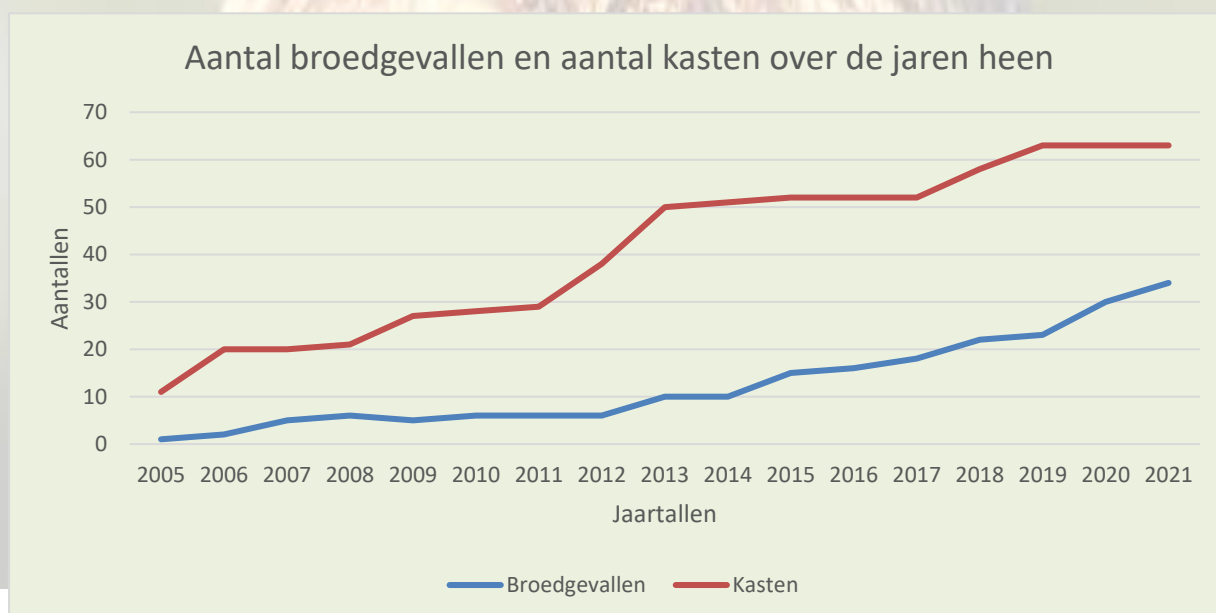
Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

hoeveel jonge uilen daadwerkelijk zijn uitgevlogen).

Overzicht broedgevallen steenuilen vanaf 2005

Jaar	Broedgevallen kast	Vrij broed-geval	Territorium	Aantal eieren	Aantal kuikens	Aantal uitgevlogen jongeren
2005		1				
2006	2					
2007	4	1				
2008	6			25	15	nb
2009	5			27	19	nb
2010	6		1	25	22	nb
2011	6		11	24	15	9
2012	6		7	21	15	12
2013	10	1	2	40	27	18
2014	10	2	5	36	23	22
2015	15	1	3	64	25	18
2016	16			66	54	51
2017	18		2	74	65	61
2018	22		2	93	74	72
2019	23			116	95	90
2020	30	2	3	122	99	69
2021	35	2	3	144	102	93

nb = niet bekend

HIERBOVEN ZIET U EEN GRAFIEK WAARIN ZOWEL DE BROEDGEVALLEN ALS HET AANTAL KASTEN ZIJN WEGGEZET TEGEN DE JAREN, SINDS 2005.

Jaarverslag 2021

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Overzicht nest- en broedsucces van de afgelopen jaren

Jaar	Gem. aantal eieren	Gem aantal jongen per broedsel	Broedsucces	Nestsucces %
2015	4,06	1,46	1,13	44
2016	4,12	3,37	3,18	88
2017	4,11	3,61	3,38	89
2018	4,22	3,36	3,27	95
2019	5,27	4,31	4,09	91
2020	3,80	3.09	2,15	75
2021	4,24	3.00	2,70	65

Wat hebben die twee een lol.

Jaarverslag 2021

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Bezetting steenuilenkasten vanaf begin registratie (2007)

Kast-nr	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar
71-1														2020	2021
71-2	2007	2008	2009	2010	2011				2015		2017	2018	2019	2020	2021
71-3		2008	2009							2016	2017	2018	2019	2020	2021
71-4	2007	2008	2009	2010		2012	2013							2020	2021
71-5												2018	2019	2020	2021
71-7				2010	2011										
71-8	2007	2008	2009	2010		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
71-9	2007									2016*					
71-11a					2011		2013			2016			2019	2020	2021
71-12						2012*	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
71-15															2021
71-17		2008													
71-21			2009	2010	2011	?		2014	2015			2018		2020	2021
71-22											2017				
71-25				2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
71-26		2008													
71-31									2015	2016					
71-36					2011*	2012*			2015*	2016*		2018	2019	2020	2021
71-37					2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
71-39						2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
71-41						2012*								2020	2021
71-42						2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		
71-46							2013	2014	2015						
71-51									2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
71-52							2013	2014	2015	2016					
71-53								2014*				2018*	2019*		2021*
71-56									2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
71-59									2015	2016	2017			2020	2021
71-60										2016	2017	2018	2019		2021
71-64									2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
71-67									2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
71-68										2016	2017	2018	2019	2020	2021
71-69											2017	2018	2019		
71-70												2018	2019	2020	2021
71-71												2018	2019	2020	2021
71-72														2020	2021
71-73														2020	2021
71-75												2018	2019		2021
71-76												2018	2019	2020	2021
71-77												2018			
71-78														2020	2021
71-80														2020	2021
71-86														2020	2021
71-87														2020	2021
71-88													2019	2020	2021
wcard															2021
46	4	6	5	6	7	9	10	10	17	19	17	24	24	32	35

Conclusie: Er zijn dus over al deze jaren 46 van de in totaal 70 steenuilenkasten gebruikt. Dat is 66 % van alle kasten.

Broedcontrole kerkuil 29 mei

Deze keer hebben we de controles van de kerkuilkasten gecombineerd met de extra nacontroles van de steenuilkasten die op 15 mei nog op eieren zaten en van een aantal torenvalkkasten die op de routes lagen. Deze torenvalk kasten zijn opgenomen in het project "Torenvalken in de lift". Fijn was ook dat we weer bijna "normaal" de controles uit konden voeren en we 's-middags weer gebruik konden maken van de lekkere lunch van Krijn. Ook 's-ochtends stond de koffie weer klaar (dank je wel Jo) zodat we weer fris en fruitig met 4 groepen konden vertrekken.

De resultaten worden hieronder weergegeven.

Succesvol waren de broedsels van de Torenvalken. Tegenvallend de resultaten van de kerkuilen. Mogelijk dat de strenge winter in februari hierin een negatieve rol heeft gespeeld. Een bijzonder broedgeval is het nieuwe broedgeval bij onze oud-voorzitter Janus van Hooff. Naar horen zeggen was deze zeer trots. Ook opvallend de diverse mislukte

broedgevallen bij de steenuilen waarbij helaas ook enkele ouderuilen dood zijn aangetroffen.

In totaal hebben we op deze zaterdag 46 kasten gecontroleerd waarvan 25 kerkuil kasten, 7 steenuilkasten en 14 torenvalkkasten.

Er zijn tijdens deze controle 3 broedgevallen van de kerkuil gevonden. Samen met het broedgeval bij H. van Lieshout maakt dit 4 broedgevallen.

Bij de torenvalken vonden we 11 broedgevallen waarvan 3 met jongen.

De nacontrole van de steenuil kasten leverde 3 gevallen op waarbij de eieren grotendeels werden uitgebroed maar ook 4 mislukte broedgevallen. Van de in totaal 37 vastgestelde broedgevallen zijn er inmiddels 7 mislukt.

Er blijven nu nog een 10-tal kasten over die gecontroleerd moeten worden.

Dank aan alle werkgroep leden die zich hebben ingezet bij deze controles.

Leden van de werkgroep tijdens de lunch.

Broedresultaten kerkuil in ons werkgebied 2021

Kastnr.	Gastgever	Aantal eieren ¹	Aantal kuikens	Aantal jongen uitgevlogen	Opmerking
74-35	SBB (magazijn)	3	0	0	
74-21	Kerk Providentia	4	4	4	
74-27	Fam Kuijten jr	0	0	0	activiteit
74-28	Hetty Wildenberg	4	4	4	
2498-1A	Hans v Lieshout	3	3	3	
74-13	Fam Kuijten Sr	0	0	0	activiteit
74-15	Fam v Rijsingen	0	0	0	activiteit
74-7	Janus v Hooff	7	3	3	
	W vd Broek	0	0	0	activiteit
Totaal		22	14	14	4

¹Omdat in de ei-fase niet is gecontroleerd kunnen we het exacte aantal eieren wat gelegd is niet aangeven.

Momenteel hangen er 30 kerkuilkasten in ons werkgebied.

Activiteit: Dit wil zeggen dat er in de kasten ofwel uilen gezien zijn, of andere sporen zoals braakballen. Bij deze laatste categorie betreft het ook braakballen waarvan niet duidelijk is hoe vers deze nu zijn. Wel is er van uit gegaan dat deze nog van dit jaar moeten zijn omdat in de najaar controle van het jaar eerder hier geen of minder braakballen in lagen.

Nestsucces: Percentage nesten waar tenminste 1 jong uitvliegt. Van de 5 nesten zijn er 4 succesvol, d.w.z. in deze 5 nesten is minimaal 1 uiltje uitgevlogen. Dit is een nestsucces van 80 %.

Broedsucces: Is het gemiddelde aantal uitgevlogen kerkuilen per broedsel. Uit de 5 broedsels zijn 14 uiltjes uitgevlogen. Dit is een broedsucces van 2,8. Hoe zich dit verhoudt tot andere jaren is terug te vinden in tabel "overzicht nestsucces en broedsucces van afgelopen jaren".

Gemiddelden 2021	
Gemiddeld aantal eieren per broedsel	4,4
Gemiddeld aantal jongen per broedsel	2,8
Gemiddeld aantal uitgevlogen jongen	2,8

Jaarverslag 2021

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Overzicht nest en broedsucces van afgelopen jaren van de kerkuilen.

Jaartal	Gem. aantal eieren ¹	Gem aantal jongen per broedsel ²	Broedsucces	Nestsucces %
2015	3,66	3,00	2,16	100
2016	5,22	5,11	4,11	88
2017	3,88	3,88	2,55	89
2018	4,16	3,33	3,00	83
2019	4,92	4,84	4,31	92
2020	4,57	2,85	2,40	71
2021	4,40	2,80	2,80	80

¹Gemiddeld aantal eieren is bij benadering omdat niet altijd in de eifase gecontroleerd kan worden.

²Gemiddeld aantal jongen per broedsel is het gemiddelde van het aantal jongen die in het nest geteld zijn. Het broedsucces is lager omdat er in het nest soms nog jongen overlijden en niet uitvliegen.

Verslag najaar-schoonmaak 23 oktober

Omdat deze grote ronde vorig jaar i.v.m. corona was uitgesteld en we meer kasten tegen zouden komen die een grote schoonmaakbeurt nodig hadden was het fijn dat we met 13 personen aan deze klus konden beginnen. Buiten de leden van de uilenwerkgroep zijn een drietal personen extra gevraagd om hierin te ondersteunen. Dit waren Kees Schellens en Erik van Hapen van de Torenvalkwerkgroep (sub werkgroep van de uwg) en Koen Staals van de werkgroep PR en C.

Gesterkt met een lekker kopje koffie van Jo van Rijsingen en de briefing van ondergetekende zijn we met 5 groepjes van 2 of 3 personen aan de slag gegaan. Gezien de grote hoeveelheid kasten hebben we dit karwei, na weer een lekkere lunch van Krijn, na de middag voortgezet.

We hebben in totaal 88 kasten gecheckt waaronder 55 steenuil kasten, 30 kerkuil kasten en ook een 3 tal torenvalkkasten. Deze laatste 3 zijn in de route opgenomen omdat zij toch op het erf, waar ook de uilenkasten hingen, stonden. Dit was een soort nacontrole op het broedgeval wat in deze kasten heeft plaatsgevonden.

Veel kerkuil kasten hadden zeker een grote beurt nodig als gevolg van de kauwen die hier gebruik van hadden gemaakt. Maar ook enkele kasten waar uilen in hadden gebroed hadden een goede beurt nodig.

Net als in 2019 werd een van de groepen verrast door een steenmarter die zich in de kast had verschanst. Dit vond plaats in de steenuilenkast bij Natasja Bax. Deze kast is, ondanks dat hij marterproof moet zijn, toch al 2x gepredeerd door een steenmarter. We zoeken naar een oplossing.

Overige bijzonderheden:

In 11 steenuil kasten kwamen we steenuilen tegen waarvan er 10 geringd waren. Een ring was eerder deze zomer door een gastgever teruggevonden bij een dood uiltje. In 2 kerkuil kasten werden kerkuilen gesignaleerd. Hierin was dit jaar ook gebroed. Ondanks de voorzichtige benadering konden zij toch ontsnappen en konden we niet achterhalen of deze wel of niet geringd waren. We hebben op twee plaatsen, in een steenuil kast die reeds jaren niet meer bebroed werd, een geringd uiltje aangetroffen. Dat geeft hoop voor de toekomst. Bij een van deze steenuilen lag ook nog een onthoofd vogeltje, mogelijk een zanglijster.

In een steenuilenkast op Boschhoven werd een kippenei aangetroffen. Steenmarter?

In diverse andere kasten werden ook sporen van uilen aangetroffen. Het is niet altijd even duidelijk of de gevonden braakballen van het afgelopen seizoen zijn of ouder.

Ook zijn de oude steenuil kasten waar geen 3^e schotje in zat goed in beeld gebracht. We kunnen deze kasten de komende jaren voorzien van een extra schotje om het voor de steenmarter of andere inbrekers nog moeilijker te maken.

Frans Joosten ontving van een van onze gastgevers, mevrouw Bijvoet uit Heeze, zelfs een boek over roofvogels en uilen voor de club. Er dienen dit jaar nog een 7-tal kasten vervangen te worden en enkele kasten gedemonteerd. Hiervoor zal ondergetekende met enkele leden contact opnemen om deze klus te klaren.

Bij deze wil ik iedereen die mee heeft gewerkt hartelijk bedanken voor zijn of haar inzet.

Jaarverslag 2021

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Schoonmaak steenuilenkast.

Jaarverslag 2021

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Fotocollage gastgevers

Werkgroepleden

- Erik van Asten
- Peter van Rijsingen
- Dian Maas
- Jack vd Palen
- Geert Toonders
- Peter Kerkhofs
- Ton Verwegen
- Jan van de Laar
- Wim Cardinaal
- Frank Maas
- Frans Joosten
- Harrie Timmermans
- Frans Baudoin
- Roel van Dijk
- Adrie Staals (coördinator)

Algemene rubriek

Vrije broedgevallen

Ook dit jaar was er weer sprake van minimaal 2 vrije broedparen. Een geval betrof net als vorig jaar een broedgeval in een holte van een notenboom bij Johan en Petri van der Palen. (zie foto's) Het andere geval konden we pas vaststellen in juli na enkele waarnemingen van de gastgever Leo van Veldhoven. Op deze locatie werden wel al uiltjes waargenomen maar na de broedperiode werden met enige regelmaat uiltjes gezien. Helaas werd een uil dood aangetroffen. Deze was niet geringd.

Monitoring

Hierbij wordt in de maanden februari en maart s avonds op vooraf bepaalde locaties geluid van een baltsend mannetje afgespeeld. Indien hier een reactie van een mannetje uil op volgt kunnen we spreken van een territorium. Bij geen reactie wordt deze actie enkele weken later herhaald.

Een overzicht van de resultaten vind je hieronder in de tabel:

Locatie	Reactie
Worteleindje	ja
Burg. Vogelslaan	ja
Heezerenbosch (vooraan)	ja
T Ven	ja
De Heg	nee
Zandberg	ja

Slachtoffers

Na de koude periode in februari zijn er een 3-tal meldingen binnengekomen van dode kerkuilen. Verder kregen we in de loop van het seizoen ook meldingen via gastgevers binnen van dode steenuilen die in de buurt van de kast gevonden waren. Zie ook overzicht terugmeldingen.

Mislukte broedgevallen

Dit jaar hebben we veel meer mislukte broedgevallen dan de jaren hiervoor. Liefst 30% van alle broedgevallen heeft geen jonge uilen voortgebracht. De mislukte broedgevallen komen over het gehele gebied voor. Een aantal van deze gevallen worden hieronder beschreven.

In de kast van Frans Rutten in de boomgaard op Zevenhuizen werd voor de eerste keer in 12 jaar tijd de sporen aangetroffen van een broedgeval van de steenuil. Tijdens de controle troffen we hier 3 aangevreten steenuil eieren aan. De bijtastand tussen twee tandjes betrof ca 1 cm. Welke predator hier een rol heeft gespeeld blijft gissen (steenmarter, eekhoorn, wezel, rat). Hopelijk zal er in de nabije toekomst toch een geslaagd broedgeval komen. Bij een kast van een andere uilenwerkgroep in Vessem werd een bijna identieke vondst gedaan. Ook hier trof men 3 aangevreten eieren aan. Zie foto's.

Links de eieren van Vessem en rechts van de kast van Frans Rutten

Op de Paaldijk in Leenderstrijp mislukten zeker 2, maar mogelijk 3 broedsels in kasten die binnen 500 meter van elkaar hingen.

Op 15 mei werd tijdens de eerste controle in de kast van Pieter van Meijel 2 geringde ouderuilen aangetroffen en wat resten van kleine stukjes eierschalen. We trokken de conclusie dat het hier mogelijk ging om een mislukt broedsel, oorzaak onbekend.

250 meter verderop bij Pieter Maas zat op 15 mei een geringd vrouwtje op 4 eieren te broeden. Hier troffen we 14 dagen later geen eieren of uiltjes meer aan. Wel werden hier nog een steenuilenveer en wat eierschalen aangetroffen. Verder zijn hier geen bijzonderheden vermeld.

Weer ca. 250 m verderop in de straat bij Peer de Louw zat op 15 mei een vrouwtje op 3 eieren te broeden. Bij een tweede controle 14 dagen later vonden we het vrouwtje dood in de kast en waren geen eieren of jongen in de kast meer aanwezig. Het vrouwtje zag er gehavend uit en ook de opening van de kast vertoonde vraatsporen.

Alle kasten vertoonden vraatsporen bij de opening. De mislukte gevallen lijken verdacht veel op het werk van een steenmarter. Harde bewijzen hiervoor hebben we niet maar met name de vraatsporen bij de openingen wijzen wel in die richting.

Door het gat groter te bijten verschaft zich de marter een weg naar binnen.

In de kast bij J. Vermeer aan 't Heike vonden we op 15 mei een geringde vrouwtjes uil op 5 eieren. Bij de tweede controle op 29 mei vonden we alleen nog maar het dode vrouwtjes terug in de kast. Op de broedvlek waren duidelijk de bijtsporen van een predator te zien. Verder was alles verdwenen. Zowel de eerste als de tweede opening waren aangevreten. Ook dit geval lijkt verdacht veel op een steenmarter als predator.

Latrine van de steenmarter in het voorportaal bij de kast van Natasja Bax

Uiltjes in kachel

Op zondag 25 april werd ik via via geïnformeerd dat er bij familie De Beer aan de Burgemeester Vogelslaan een uil in de kachel was aangetroffen. Bij aankomst kwam ik een steenuil in de kachel tegen die hier via de schoorsteen terecht was gekomen. Nadat ik het uiltje bevrijd had zag ik dat het geringd was (ringnummer 3853550). Het uiltje was

De bijtsporen op de plaats van de broedvlek zijn duidelijk te zien.

Bij Natasja Bax op de Heggerdijk kwamen we op 15 mei een mooi broedsel tegen met 5 eieren en twee ouderuilen. Bij de volgende controle op 3 juni, 19 dagen later zaten er 5 jonge steenuilen van ca 5 dagen oud met een oudervogel (vrouwtje) in de kast. Bij de 3de controle 11 dagen later was de kast in zijn geheel leeg. Beide openingen waren aangevreten en er leek een nestkuil te zijn gemaakt. Bij de schoonmaak op 23 oktober zat er een steenmarter in de kast. Ook het jaar hiervoor mislukte het broedgeval in de kuikenfase tgv predatie.

Bij enkele van de overige zes mislukte broedgevallen is de tussenkomst van de steenmarter ook niet geheel uitgesloten.

afkomstig van familie Vermeer op 't Heike en in 2020 geringd als jonge uil. Het uiltje voelde wat mager aan maar was verder actief en vertoonde geen ogenschijnlijke verwondingen. Nadat ik het losliet vloog het meteen naar een zitplaats achter in de tuin en keek even de kat uit de boom. Op de erfafscheiding hing wel

een broedkast maar hier zaten volgens de bewoners alleen maar kauwen in.

Twee dagen later op koningsdag werd ik opnieuw gebeld door Mevr. De Beer (zie foto) met de mededeling dat er weer een uiltje in de kachel zat. Opnieuw heb ik dit uiltje bevrijd. Omdat ook dit uiltje geringd was ging ik er op dat moment vanuit dat het hetzelfde uiltje was. Maar wat schetst mijn verbazing. Bij het aflezen zie ik een ander ringnummer (3853533). Dit uiltje was afkomstig van de Rul in Heeze. Ook dit uiltje vertoonde verder geen verwondingen en net als het eerste uiltje ook geen broedvlek. Het uiltje vloog nadat ik het losliet ook spontaan weer weg. Bewoners geven aan dat de schoorsteen geveegd wordt en dat ze deze af laten sluiten met gaas zodat de uilen niet meer in de kachel terecht kunnen komen. In de buurt hangt op ca 200 meter afstand een steenuilenkast. Bij controle op 15 mei blijkt er geen activiteit in deze kast te zijn. Wel werd ter hoogte van familie de Beer op 23-12 van het vorige jaar, na monitoring, een reactie van een roepend mannetje gehoord. Bij navraag in juli geven bewoners aan niets verdachts meer gezien of gehoord te hebben. Alles in overweging nemende (tijdstip, geen

broedvlek, jonge uilen, eerder roepend mannetje) vermoed ik dat het om jonge uiltjes gaat die mogelijk ergens in de buurt samen met een andere uil een (broed)paar vormen.

Koude periode in de maand februari

De eerste helft van februari was bijzonder koud. Vanaf het weekeinde van 6 en 7 februari was er sprake van sneeuwval. Er viel lokaal zelfs 20 tot 30 cm sneeuw. Er werden 7 ijsdagen achter elkaar genoteerd met minimum temperaturen van -11°C . In deze periode werden landelijk veel dode kerkuilen aangemeld. Omdat kerkuilen geen vetvoorraad opbouwen en bij dit soort extreme weersomstandigheden geen of weinig muizen kunnen bemachtigen is deze uilensoort zeer gevoelig voor bevriezing. Ook in Heeze -Leende werden rond deze periode een 3-tal dode kerkuilen gemeld. Vaak betreft dit de jongere uilen die minder ervaring hebben bij het jagen naar muizen. Het geringe aantal broedgevallen wordt toegedicht aan deze extreme koude periode.

Camera's in uilenkasten

In een 12 tal uilenkasten in Zuid-Oost Brabant werden begin dit jaar camera's geïnstalleerd. De beelden worden via internet gestreamd en zijn via www.nestkastnu.nl voor iedereen toegankelijk. Het gaat hier over beelden van steenuilen, kerkuilen, bosuilen maar ook is er een camera in een Torenvalk kast gehangen. Afgelopen jaar zijn er beelden te bewonderen geweest van de steenuilen van ondergetekende. Ook de Torenvalkkast bij de fam v Mierlo (Molenschut) te Leende is voorzien van een camera. Hier heeft de Torenvalk helaas niet gebroed maar er was af en toe wel

een mannetjes torenvalk te zien die de kast inspecteerde. Ook komend jaar zijn de came-

ra's weer ingeschakeld om mee te kijken in de diverse kasten.

Kerkuil gemeentewerf Heeze-Leende

Begin dit jaar werd er bij mij aangebelld door Twan van Bijsterveldt van de gemeente Heeze-Leende die wat braakballen in een plastic zakje bij zich had. De braakballen waren zonder twijfel die van een kerkuil.

Hij was via de website van HHH bij mij uitgekomen met de vraag of ik hem kon adviseren over een (kerk)uil die zich in de open schuur op de gemeentewerf in Heeze gehuisvest had. Het probleem was dat de uil de geparkeerde machines die in de schuur stonden bevulde door uitwerpselen en braakballen. Dit was natuurlijk een doorn in het oog voor de medewerkers omdat ze voortdurend de boel schoon moesten spuiten. Zelf hadden ze al een net gespannen als een soort zolder maar de uil vloog hier onderdoor om op een wat lager punt te gaan roesten. Samen met Mark Sloendrecht, een specialist op het gebied van kerkuilen, van vogelwerkgroep de Kempen,

zijn we deze uitdaging aan gegaan. Om toch wat extra gegevens te verzamelen hebben we in eerste instantie gedurende 4 weken een wildcamera opgehangen om het doen en laten van de uil in beeld te brengen. Echter gedurende deze hele periode was er geen uil te bekennen op de beelden. Zou de vogel inmiddels ergens in de buurt een koppel hebben gevormd met een andere uil?. Alhoewel we ons realiseerde dat je een uil niet zo maar kan sturen besloten we onder het mom beter iets dan niets om toch ook een kerkuilenkast te hangen voor de eventueel terugkerende uil.

Jaarverslag 2021

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Zo geschiedde. De gemeentewerker zou zelf een kerkuilenkast in elkaar timmeren en deze op een paal in de buurt van de werf plaatsen in de hoop, dat mocht de uil terugkeren, hij of zij gebruik zou maken van deze kast. Tot nu

toe zijn er geen signalen meer geweest van de aanwezigheid van een kerkuil. Uiteraard blijven we de zaak volgen en de kast die inmiddels geplaatst is controleren inmiddels geplaatst

Ringen en terugmeldingen

Dit jaar werden door Wil Beeren in totaal 98 steenuilen geringd waaronder: 8 volwassen steenuilen, 65 jonge steenuilen en 25 jonge kerkuilen. Bij deze laatste zijn ook kerkuilen gerekend die in Eindhoven en Dommelen werden geringd. Er werden 34 terugmeldingen van geringde uilen doorgegeven.

Jaarverslag 2021

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Overzicht terugmeldingen van levende en dode uilen 2021

Ringer	Ringnummer	Soort	Ringdatum	Ringlocatie	Melddatum	Vindlocatie	Status
Beeren W	3853550	su	30-5-2020	T Heike	25-4-2021	Burg Vogelln 6	levend
Beeren W	5570016	ku	1-6-2019	Langstr 2	20-2-2021	Beukenlaan 10	dood
Beeren W	3853533	su	28-5-2020	Rul 14A	27-4-2021	Burg vogelsln 6	levend
Beeren W	3853456	Su	7-6-2019	Broekant 77	15-5-2021	Kerkedijk1	levend
Beeren W	3853472	su	21-6-2019	Berg 1 Budel	15-5-2021	Heggerdijk 5	levend
Beeren W	3853487	su	27-5-2020	Vennweg 8 Gastel	15-5-2021	Heggerdijk 5	levend
Beeren W	3853515	su	28-5-2020	Vlaamseweg20	15-5-2021	Vlaamseweg 20	levend
Beeren W	3853524	Su	28-5-2020	Rul 4A	15-5-2021	Rul 3	levend
Beeren W	3853534	Su	28-5-2020	Rul14A	15-5-2021	Rul14A	levend
Wouters J	3851457	Su	28-5-219	Neerakker8 Netersel	15-5-2021	Riستنblik	levend
Beeren W	3814433	Su	1-6-2018	Bruggerhuizen1	15-5-2021	Paaldijk 1	levend
Beeren W	3839844	Su	28-5-2019	Strijperdijk 15	15-5-2021	Paaldijk 1	levend
Beeren W	3839853	Su	28-5-2019	Kloosterln2	15-5-2021	Kloosterln 2	levend
Beeren W	3866353	Su	30-5-2020	T Heike	15-5-2021	Past. Thijs- senln33	levend
Beeren W	3853507	Su	28-5-2020	Past. Thijs- senln64	15-5-2021	Past. Thijs- senln64	levend
Beeren W	3853497	Su	28-5-2020	T Hool 5A	14-5-2021	T Hool 5A	levend
Beeren W	3839801	Su	24-5-2019	Nieuwebeek 3	14-5-2021	tHool5A	Levend
Beeren W	3853511	Su	28-5-2020	Kloosterln2	15-5-2021	Vlaamseweg 6	levend
Beeren W	3839830	Su	24-5-2019	Hazenhurk3	15-5-2021	T Heike 42	Levend
Beeren W	3866518	Su	22-5-2021	Broekerstr38	19-6-2021	Broekerstr 56	Levend
Beeren W	3872705	Su	1-6-2021	Bruggerhuizen1	12-7-2021	Bruggerhuizen1	dood
Beeren W	3866518	Su	22-5-2021	Broekerstr	19-6-2021	Broekerstr	levend
Beeren W	3872745	Su	8-6-2021	Vlaamseweg6	7-7-2021	Vlaamseweg4	dood
Beeren W	3831743	Su	24-5-2019	Bruggerhuizen1	23-10-2021	Bruggerhuizen1	levend
BeerenW	3763217	Su			23-10-2021	De Zegge	levend
Beeren W	3866508	Su	22-5-2021	Rondebleek 6	23-10-2021	Vlaamseweg 6	levend
Beeren W	3866506	Su	22-5-2021	Ronde bleek	23-10-2021	Rondebleek	Levend
Beeren W	3839822	Su	24-5-2019	Vlaamseweg 20	23-10-2021	Peelven7	levend
Beeren W	3866511	su	22-5-2021	Peelven 8	23-10-2021	Peelvenk8	levend
BeerenW	3853549	Su	30-5-2020	Past.Thijssenln33	23-10-2021	Schutboei 11	levend
Beeren W	3831728	Su	21-6-2018	Broekerstr	23-10-2021	Kloosterln2	levend
Beeren W	3866461	Su	18-5-2021	Hazenhurk3	23-10-2021	Hazenhurk 3	levend
Beeren W	3839844	su	28-5-2019	Strijperdijk15	23-10-2021	Paaldijk 1	levend
Beeren W	3872750	Su	8-6-2021	Pandijk 8		Pandijk 8	dood
Beeren W	3763300	su	13-6-2015	Goorstraat 12	7-12-2021	Goorstraat 12	levend
Beeren W	3839830	Su	24-5-2019	Hazenhurk 3	29-5-2021	T Heike 42	dood
Beeren W	3866520	Su	22-5-2021	Broekerstr	17-11-2021	Renhoek 22	dood
Beeren W	3839876	Su			29-1-2021	Goorstraat 12	dood
Beeren W	3814438	Su	9-6-2018	Paaldijk 3		Limburg	

Conclusie: In bovenstaande tabel zien we dat er in 2021 in totaal 39 levende en dode uilen zijn terug gemeld. Naast deze meldingen zijn er ook nog een aantal levende en dode ongeringde steen- en kerkuilen terug gemeld.

Communicatie en PR

Via verschillende media hebben we onze werkzaamheden van de uwg naar buiten gebracht. Hieronder een opsomming van een aantal nieuwsberichten van onze werkgroep:

- Februari Jaarverslag steen en kerkuilenwerkgroep Hei-Heg en Hoogeind
- Website: www.heiheghoogeind.nl, Facebook HHH
- Nieuwsbrief Hei-Heg en Hoogeind lente 2021.
- Nieuwsbrief Hei-Heg en Hoogeind zomer 2021.
- Nieuwsbrief Hei-Heg en Hoogeind winter 2021.
- 7 april" facebook netwerk Uilenbescherming Brabant bijdrage" beschuit met muisjes"
- 19 mei facebook netwerk Uilenbescherming Brabant bijdrage "onder moeders rok"
- 24 november facebook netwerk Uilenbescherming Brabant bijdrage najaar controle
- Oktober Voordracht over uiltjes in de BSO te Acht Eindhoven
- November Power point vergadering Hei-Heg en Hoogeind.
- Plaatselijke media d.m.v. foto's van uilen tijdens controle werkzaamheden.

Tot Slot

Komend jaar zullen we ons richten op wat kleine aanpassingen aan de steenuilenkast om deze meer marterproof te maken. Een oplossing zou kunnen zijn het plaatsen van een Trespa plaatje voor de opening zodat de marter deze opening niet groter kan knagen. Tevens is ook de diameter van de opening kleiner gemaakt. Zie foto

Gaarne wil ik iedereen weer bedanken voor zijn of haar bijdrage aan het welslagen van het welzijn van de steen- en kerkuilen in onze regio. In het bijzonder onze gastgevers die ons elk jaar weer enthousiast ontvangen. Hopelijk dat controles en overige bijeenkomsten weer op een normale manier kunnen plaatsvinden in de loop van 2022.

Coördinator uilenwerkgroep Hei-Heg en Hoogeind: Adrie Staals

Colofon

Jaarverslag samengesteld door Adrie Staals, coördinator uilenwerkgroep Hei-Heg en Hoogeind met ondersteuning van Koen Staals, coördinator werkgroep PR&C.

E-mail coördinator: a.staals56@upcmail.nl Tel: 0636020921

Website: www.heiheghoogeind.nl

Foto's zijn gemaakt door Erik van Asten.

